

Nr 506

Av herrar **Hübinette** och **Brundin**, om upphävande av *maximigränsen i kollektivavtalslagen för arbetstagares skadeståndsskyldighet*.

(Lika lydande med motion nr 1006 i Andra kammaren)

De vilda strejker som inträffat den senaste tiden inger starka farhågor för framtiden. Det blir en viktig uppgift för främst arbetsmarknadens parter att komma till rätta med den oro som återspeglar sig i de allvarliga avtalsbrott som de vilda strejkerna utgör. Enligt vår mening måste emellertid även statsmakterna ta sitt ansvar och överväga om den gällande lagstiftningen motsvarar dagens krav. I det hänseendet kan man inte undgå att ta upp kollektivavtalslagens skadeståndsregler till diskussion.

Arbetstagare eller arbetsgivare som åsidosätter sina förpliktelser enligt lagen eller kollektivavtal är i princip skadeståndsskyldiga. Detsamma gäller även arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer. I princip skall den faktiska skadan ersättas. Skadeståndet kan emellertid nedsättas till skäligt belopp med hänsyn till skadevållarens ringa skuld, den skadelidandes förhållande vid tvistens uppkomst, skadans storlek eller omständigheten i övrigt. För enskild arbetstagare gäller dessutom den begränsningen att han inte får förpliktas utge högre skadestånd än 200 kronor. Denna regel kan parten genom avtal sätta ur kraft.

Tvåhundra-kronorsregeln har stått oförändrad sedan kollektivavtalslagens tillkomst år 1928. Regeln om maximigräns tillkom i slutskedet av lagstiftningen och betingades väsentligen av de farhågor som kom till uttryck från arbetstagarnas fackliga organisationer vid införandet av lagstiftning om kollektivavtal och arbetsdomstol.

Enligt vår mening finns det anledning att allvarligt överväga behovet av tvåhundra-kronorsregeln. Det bör helt kunna överlämnas åt parterna på arbetsmarknaden att avgöra om det finns behov av fixerad maximigräns. De kan i så fall bestämma om sådan gräns i kollektivavtal. En sådan ordning innebär möjlighet till smidig anpassning till ändrade förhållanden, t. ex. i fråga om reallöneutvecklingen. Olikheten mellan olika branscher och avtalsområden (regeln gäller även för tjänstemän) kan dessutom beaktas på ett adekvat sätt. Skulle parterna inte kunna enas utgör de i kollektivavtalslagen uppställda jämningsreglerna tillräcklig garanti för att arbetsdom-

stolen inte betungar en enskild arbetstagare med oskäligen skadestånd. Även om bestämmelsen inte förbjuder en avtalsreglering av här skisserat slag, så måste det konstateras att regelns existens de facto motverkar en smidig reglering genom avtal.

Det bör erinras om att när regeln behandlades år 1965 av riksdagen uttalade sig arbetsdomstolens ordförande för en förutsättningslös utredning.

Med stöd av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär utredning om avskaffande av tvåhundra-kronorsregeln i kollektivavtalslagen.

Stockholm den 28 januari 1970

Gunnar Hübinette (m)

Paul Brundin (m)

Nr 507

Av herr **Mårtensson**, om skyldighet för arbetsgivare att anmäla ny arbetslokal till hälsovårdsnämnd.

(Lika lydande med motion nr 594 i Andra kammaren)

Stockholm den 28 januari 1970

Alvar Mårtensson (s)

Nr 508

Av fru **Olsson**, Elvy, och fröken **Pehrsson**, om en allmän tandvårdsförsäkring.

(Lika lydande med motion nr 586 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 januari 1970

Elvy Olsson (cp)

Maj Pehrsson (cp)